

ประธานอาเซียนกับการสานต่อความร่วมมือ ภาคการเงิน และการขับเคลื่อนประชาคมเศรษฐกิจ

การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' and Central Bank Governors' Meeting) ครั้งที่ 5 ณ จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 4-5 เมษายน 2562

ประเทศไทยรับหน้าที่ประธานอาเซียนในปี 2562 ด้วยแนวคิดหลัก “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” (Advancing Partnership for Sustainability) ซึ่งนับเป็นโอกาสสำคัญในการประสานความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนอาเซียนอย่างมีพลวัต สร้างความเป็นหุ้นส่วนภายในอาเซียนและกับประชาคมโลก รวมถึงการสร้างที่ยั่งยืนในทุกมิติ

ในส่วนของภาคการเงิน มีบทบาทสำคัญที่จะหนุนเสริมการค้าการลงทุนในอาเซียน และสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจจริงในภูมิภาค BOT พระสยาม MAGAZINE มีโอกาสสนทนากับคุณจันทวรรณ สุจริตกุล ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร เกี่ยวกับบทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในการผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเงินในกลุ่มสมาชิกอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการใช้สกุลเงินท้องถิ่น

ของภูมิภาค การเปิดเสรีการประกอบธุรกิจการเงินระหว่างประเทศ การยกระดับความปลอดภัยทางไซเบอร์ รวมถึงการส่งเสริมความเชื่อมโยงทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน

ยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

คุณจันทวรรณ เกริ่นนำว่า ในช่วงที่ผ่านมา กลุ่มประเทศอาเซียนมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงเฉลี่ยร้อยละ 5.4

ในรอบ 15 ปีที่ผ่านมา โดยได้รับอานิสงส์จากความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ทั้งการเชื่อมโยงด้านระบบการผลิตของอุตสาหกรรม และการพึ่งพาการบริโภคภายในภูมิภาคกันเองมากขึ้น การค้าระหว่างกันเองในภูมิภาคเอเชียมีสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับการค้ากับนอกภูมิภาคนับตั้งแต่ปี 2547 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นกันชนให้กับเศรษฐกิจเอเชียในช่วงจากวิกฤตการเงินโลกในปี 2551 ทว่าการค้ากันเองภายในอาเซียนมีสัดส่วนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับการค้าภายในสหภาพยุโรปที่มีสัดส่วนกว่าร้อยละ 50 อาเซียนจึงยังมีเส้นทางเดินอีกยาวไกลในการก้าวไปสู่การเชื่อมโยงตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน

“ในฐานะที่ไทยเป็นประธานอาเซียนในปีนี้ ไทยจะยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคให้แน่นแฟ้นขึ้น นอกจากจะช่วยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจแล้ว ยังช่วยบรรเทาผลกระทบท่ามกลางบรรยากาศความตึงเครียดทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ตามแนวคิดหลัก ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” คุณจันทวรรณกล่าว

ภาคการเงินนับว่ามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจจริง เนื่องจากการสนับสนุนการค้า และการลงทุนในกลุ่มสมาชิกอาเซียนให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพสูง และต้นทุนต่ำ ในปีนี้ ธปท. เตรียมสานต่อความร่วมมือทางการเงินที่สำคัญของอาเซียน อาทิ การส่งเสริมการใช้สกุลเงินท้องถิ่นในการชำระค่าสินค้าและบริการและการลงทุน การเชื่อมโยงการชำระเงินรายย่อย และการโอนเงินอิเล็กทรอนิกส์ข้ามประเทศ เป็นต้น

ส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น

ในเรื่องเกี่ยวกับสกุลเงิน ธปท. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการส่งออกและนำเข้ามีทางเลือกในการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการทำธุรกรรมทางการเงิน เพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงรายรับ เช่น ในสกุลดอลลาร์ สรอ. มาเป็นบาท โดยการกำหนดราคา (Invoicing Currency) และการชำระธุรกรรม (Settlement) การค้าการลงทุนระหว่างประเทศในรูปแบบ

การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ 5
ระหว่างวันที่ 2-5 เมษายน 2562 ณ จังหวัดเชียงราย

ประเด็นสำคัญที่จะหารือ

เงินสกุลท้องถิ่นเมื่อมีการซื้อขายกันเองในระหว่างอาเซียน หรือในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนของสกุลเงินในภูมิภาคมักจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน จึงช่วยลดความเสี่ยงในการแปลงค่าเป็นเงินบาท คุณจันทวรรณกล่าวว่า ปัจจุบัน ธปท. ได้จัดทำความร่วมมือในการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นกับหลายประเทศ ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป ตามความเหมาะสม ได้แก่

(1) การส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนหยวน-บาท เพื่อสนับสนุนธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างไทยและจีน ในขณะที่ภาครัฐมีการจัดทำ Bilateral Swap Arrangement (BSA) ระหว่างธนาคารกลาง เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ร่วมตลาดว่าจะมีสภาพคล่องเงินบาทและเงินหยวนเพียงพอรองรับการทำธุรกรรมระหว่างประเทศ

(2) การแต่งตั้งธนาคารพาณิชย์เพื่อทำหน้าที่เป็น ตัวกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินรูเปียอินโดนีเซีย กับเงินบาท และเงินริงกิตมาเลเซียกับเงินบาท เพื่อสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่นสำหรับชำระ ค่าสินค้าและบริการ โดยทางการผ่อนคลายนกฎเกณฑ์ การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินให้บางส่วนเพื่อความ สะดวกในการบริหารสภาพคล่องในสกุลเงินของคู่ค้า

(3) การผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์กำหนดอัตรา แลกเปลี่ยนระหว่างบาท-เยน โดยไม่ต้องคำนวณผ่าน ดอลลาร์ สรอ. (Direct Quotation) ซึ่งจะช่วยให้เพิ่ม ผู้เล่น และสภาพคล่องในตลาด และนำไปสู่การลด ต้นทุนการแลกเปลี่ยนเงิน (Spread) และจะช่วย กระตุ้นความต้องการใช้เงินสกุลท้องถิ่น

คุณจันทวรรณกล่าวว่า การค้าระหว่างไทยกับ ประเทศคู่ค้าเหล่านี้ เริ่มจะเห็นสัดส่วนการใช้เงินบาท เพิ่มขึ้นตามลำดับ ทว่าการใช้เงินสกุลท้องถิ่นยังไม่สูง มากนัก ส่วนหนึ่งเพราะผู้ประกอบการยังคุ้นเคยกับ การใช้เงินสกุลหลัก แต่การเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน มีความจำเป็นเพื่อรองรับปริมาณธุรกรรมการใช้ สกุลเงินท้องถิ่นที่ค่อย ๆ เพิ่มขึ้น เมื่อผู้ประกอบการ เล็งเห็นความสำคัญของการใช้เงินสกุลท้องถิ่น เป็นทางเลือก และนำไปสู่ต้นทุนการทำธุรกรรม ที่ลดลง

ธปท. ได้ร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์ที่อยู่ภายใต้ กลไกการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์เรื่องการชำระเงินสกุลท้องถิ่น ผ่านการ จัดสัมมนาให้กับผู้ประกอบการ และช่องทางสื่อต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ภาคเอกชนมีความเข้าใจ และเลือกใช้เงินสกุลท้องถิ่นตามความเหมาะสม

“ในปีนี้ ธปท. อยู่ระหว่างเจรจาจัดตั้งกลไก การชำระเงินสกุลท้องถิ่นกับฟิลิปปินส์ เพื่อสนับสนุน การชำระเงินสกุลท้องถิ่นระหว่างกัน และผลักดัน ความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ โดยใช้รูปแบบ ที่เหมาะสมตามบริบทของประเทศคู่เจรจา” คุณจันทวรรณกล่าว

“ความท้าทายจากสภาพแวดล้อมทางการเงินที่มี แนวโน้มผันผวนขึ้นมาก จากความไม่แน่นอนของ นโยบายการเงินของประเทศอุตสาหกรรมหลักจะ กระทบต่อการไหลกลับของเงินทุนต่างชาติ และความ ผันผวนของตลาดการเงิน โดยเฉพาะในประเทศ

กำลังพัฒนา (Emerging Markets Economies - EME) การหาวิธีแนวทาง ในการบรรเทาความเสี่ยงร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถเลือกใช้เงินสกุล ที่เหมาะสมในการค้าระหว่าง EME จะเป็นอีกทางเลือกในการช่วยลดผลกระทบ จากการค้าขายในเงินสกุลหลักที่มีแนวโน้มผันผวนขึ้น” คุณจันทวรรณอธิบาย

เปิดเสรีธุรกิจโอนเงินระหว่างประเทศ

ปัจจุบันค่าธรรมเนียมการโอนเงินระหว่างประเทศของประชาชนรายย่อยผ่าน ธนาคารพาณิชย์ และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ (Money Transfer Agent) อยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าหลายประเทศในภูมิภาค ซึ่งสะท้อนถึงต้นทุนของการทำธุรกรรม โอนเงินที่สูง โดยสาเหตุหนึ่งมาจากผู้ให้บริการในไทยที่มีจำนวนจำกัด

คุณจันทวรรณกล่าวว่า “ธปท. จึงได้ผ่อนคลายนการประกอบธุรกิจโอนเงิน ระหว่างประเทศ โดยลดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้ประกอบการจากเดิมที่คนไทยต้องมี สัดส่วนถือหุ้นร้อยละ 75 เป็นร้อยละ 25 เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ

สามารถเข้ามาให้บริการได้มากขึ้น ซึ่งจะเพิ่มการแข่งขันและ พัฒนาการให้บริการมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ค่าธรรมเนียมที่ลดลง เพราะในปัจจุบัน ค่าธรรมเนียมการโอนเงินของประชาชนไปยัง บางประเทศผ่านธนาคารพาณิชย์ และตัวแทนโอนเงิน อาจสูงถึง ร้อยละ 10 ซึ่งสูงกว่าหลายประเทศในภูมิภาค”

ทั้งนี้ การประกอบธุรกิจโอนเงินระหว่างประเทศจำเป็นต้องอาศัย เครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ การเปิดให้ผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ ที่มีเครือข่ายที่ครอบคลุมในหลายประเทศ จะช่วยให้เกิดการแข่งขัน และมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาให้บริการ ซึ่งจะประโยชน์ ต่อคนไทย และคนในภูมิภาคโดยรวมให้สามารถทำธุรกรรมสะดวก คล่องตัว ตอบโจทย์มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น คนไทยที่ทำงานใน ต่างประเทศที่ต้องส่งเงินกลับให้ครอบครัว แรงงานต่างด้าวในไทย ที่ต้องส่งเงินกลับประเทศ ผู้ประกอบการ SMEs รวมทั้งผู้ที่ค้าขายตาม แนวชายแดน ซึ่งจะมีต้นทุนการโอนเงิน และการทำธุรกิจที่ถูกลง รวมทั้งจะส่งเสริมให้การค้าขายแดนของประเทศมีความคล่องตัวและ เติบโตมากขึ้น

“การเปิดเสรีครั้งนี้เป็นหนึ่งในมาตรการของ ธปท. เพื่อสนับสนุน ให้ประชาชน และผู้ประกอบการรายย่อยทั้งภูมิภาคได้รับการ บริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่ถูกลง สะดวก และทั่วถึงมากขึ้น เช่นเดียว กับการส่งเสริมบริการ e-Payment ที่ผ่านมาที่ทำให้ค่าธรรมเนียม การโอนเงินในประเทศ และข้ามประเทศในภูมิภาคถูกลงอย่างมาก เพื่อรองรับการรวมกลุ่มทางการเงินในอาเซียน” คุณจันทวรรณกล่าว

พัฒนามาตรฐาน QR Code ในอาเซียน

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา พัฒนาการด้านการชำระเงินของไทย ก้าวหน้าเป็นอย่างมาก มีการให้บริการชำระเงินออนไลน์ หรือโอนเงิน

ผ่านโทรศัพท์มือถืออย่างแพร่หลายด้วยระบบพร้อมเพย์ และ เทคโนโลยีมาตรฐาน QR Code ที่สะดวกรวดเร็วแทนการใช้เงินสด ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs สามารถโอนเงิน ได้สะดวก และเป็นการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และเข้าสู่สังคมที่ใช้เงินสดน้อยลง (Less Cash Society)

ปัจจุบัน เทคโนโลยี QR Code นับเป็นวิธีการชำระเงินผ่าน มือถือที่ได้รับความนิยมสูงสุด ซึ่งความก้าวหน้าของพัฒนาระบบ การชำระเงินในไทย นับเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประเทศสมาชิกอาเซียน ในการพัฒนาการชำระเงินผ่านมาตรฐานที่เชื่อมโยงกัน (Interoperability) ในภูมิภาคอาเซียน เพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยง การชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกันภายในอาเซียน

“ธปท. จึงได้สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกในอาเซียนพัฒนา มาตรฐาน QR Code เพื่อรองรับบริการการชำระเงินทั้งภายใน ประเทศและข้ามประเทศ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยง ระบบการเงินในภูมิภาคที่ทันสมัย สอดคล้องกับหลักการนำมาตรฐาน สากลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายสะดวก เพิ่มความ สะดวกรวดเร็วให้แก่ผู้จ่ายและผู้รับ มีมาตรฐานความปลอดภัยสูง ลดภาระการถือเงินสด นอกจากนี้ ค่าธรรมเนียมการโอนเงินต่ำกว่า การจ่ายเงินผ่านบัตรเครดิต หรือการแลกเงินตราต่างประเทศ ที่เคาน์เตอร์ธนาคาร และยังเป็นการสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่น ระหว่างกันอีกทางหนึ่งด้วย”

คุณจันทวรรณอธิบายเสริมว่า ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การที่ นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศสมาชิกอาเซียน ไม่สามารถจะใช้บัตรเครดิตในทุกๆ ร้านค้าได้ เพราะบางร้านค้าไม่มีการติดตั้งเครื่องรับบัตรเครดิตเนื่องจากค่าใช้จ่ายที่สูง การชำระเงิน จึงเป็นลักษณะของการแลกเงินสดแล้วใช้เงินสดของประเทศนั้นๆ ชำระค่าอาหาร หรือของที่ระลึก แต่เงินสดที่แลกก็จะเป็นภาระให้ต้อง แลกกลับเมื่อเหลือเงินตราต่างประเทศ ดังนั้น หากนักท่องเที่ยว สามารถใช้ QR Code เพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ โดยหัก จากบัญชีโดยตรงของประชาชนก็จะสะดวกขึ้นมาก ลดภาระ ในการถือเงินสด และสามารถบริหารบัญชีรายจ่ายการท่องเที่ยวได้ อย่างสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ ผู้ประกอบการรายย่อย หรือ SMEs ก็จะสามารถขายของและได้รับชำระเงินเร็วขึ้น ทั้งสินค้าพื้นเมือง ที่ขายนักท่องเที่ยวโดยตรง และสินค้าที่วางขายออนไลน์ที่จะมีคน สั่งซื้อข้ามประเทศ

“ดังนั้น การส่งเสริมการชำระเงินรายย่อยข้ามประเทศจะเป็น การสนับสนุนการรวมตัวในระดับประชาชน และ SMEs จากที่ปัจจุบัน ธุรกิจขนาดใหญ่สามารถขยายการลงทุนในสมาชิกอาเซียนได้ เป็นอย่างดีแล้ว”

“สปท. อยู่ในฐานะที่จะเล่นบทบาท
สนับสนุนให้ภาคการเงินในอาเซียน
มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น
และมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน
การรวมตัวของภาคเศรษฐกิจจริง
ในอาเซียน ผ่านการอำนวยความสะดวก
ของการเคลื่อนย้ายเงินทุน
การสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่น
เพื่อการค้าและการลงทุน
การพัฒนานวัตกรรมทางการเงิน
เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน
ที่มีต้นทุนต่ำและปลอดภัย”

คุณจันทร์วรรณ สุจริตกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร

กลไกแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยทางไซเบอร์

คุณจันทร์วรรณกล่าวถึงประเด็นทางด้านเทคโนโลยีว่า เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในหลายมิติ ทั้งในมิติของการสื่อสาร การดำเนินธุรกิจ การให้บริการของภาครัฐ รวมถึงการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน บริการทางการเงินก็ไม่ได้รับการยกเว้น และอาจจะเป็นอุตสาหกรรมแรกๆ ที่มีการนำดิจิทัลมาใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งช่วยเพิ่มความสะดวกสบายและเพิ่มประสิทธิภาพตลอดจนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง อาทิ การพัฒนาระบบข้อมูล SMEs ที่จะสนับสนุนการให้สินเชื่อโดยไม่ต้องพึ่งพียงหลักฐานเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการปล่อยสินเชื่อ อันจะนำไปสู่บริการทางการเงินที่ถูกลงทั่วถึง และเป็นธรรม

“ในอีกด้านหนึ่ง เทคโนโลยีดิจิทัลอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมธนาคารและสถาบันการเงิน หากเกิดความเปราะบางทางไซเบอร์ ทำให้เสี่ยงต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์เพราะความเชื่อมโยงทางการค้าและธุรกิจที่เพิ่มขึ้น” คุณจันทร์วรรณกล่าวเสริมว่า ยังมีประเด็นเรื่องการลงทุนด้านดิจิทัลเพื่อป้องกันภัยไซเบอร์ที่ก้าวไม่ทันกับพัฒนา การเทคโนโลยี รวมถึงภัยทางไซเบอร์ที่มีผลกระทบขนาดใหญ่ต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินและนับเป็นความเสี่ยงเชิงระบบ

ในปีนี้ ไทยร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนจะยกระดับความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้เป็นหนึ่งในวาระสำคัญของอาเซียน โดยธนาคารกลางอาเซียนเองได้ร่วมมือกันพัฒนาเครือข่ายกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางไซเบอร์ ทั้งภัยคุกคาม และแนวทางปฏิบัติที่ดี (Cyber-threat Intelligence) เพื่อเท่าทันภัยไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาศักยภาพในการดูแลความปลอดภัยทางไซเบอร์ในอาเซียน เพื่อให้ธุรกิจและผู้ให้บริการสามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐาน ดิจิทัลและเทคโนโลยีทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และสะดวกสบาย

เน้นเสถียรภาพระบบการเงินในภูมิภาค

คุณจันทร์วรรณกล่าวสรุปว่า “สปท. อยู่ในฐานะที่จะเล่นบทบาทสนับสนุนให้ภาคการเงินในอาเซียนมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น และมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการรวมตัวของภาคเศรษฐกิจจริงในอาเซียน ผ่านการอำนวยความสะดวกของการเคลื่อนย้ายเงินทุน การสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่นเพื่อการค้าและการลงทุน การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินที่มีต้นทุนต่ำและปลอดภัย”

นอกเหนือจากการส่งเสริมการเชื่อมโยงทางการเงินแล้ว ภาคการเงินในอาเซียนยังต้องเสริมสร้างเสถียรภาพของระบบการเงิน

ในภูมิภาค เพื่อรองรับความเสี่ยงจากเศรษฐกิจการเงินโลก รวมถึงส่งเสริมให้สถาบันการเงินในภูมิภาคมีแนวปฏิบัติที่คำนึงถึงผลในระยะยาวต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และมีการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลที่ดี เพื่อยกระดับให้ภูมิภาคอาเซียนมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

สุดท้ายนี้ ความร่วมมือทางการเงินที่สำคัญในกลุ่มอาเซียนอีกด้านหนึ่งที่เป็นรากฐานสำคัญในการทำงานของธนาคารกลางในการดูแลเสถียรภาพการเงิน ก็คือ การที่อาเซียนสามารถจะผนึกกำลังและมีท่าทีร่วมในการเจรจากับคู่ค้าในความตกลงทางการค้า (Free Trade Agreement - FTA) ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) หรือความตกลงทวิภาคีกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ หัวข้อสำคัญที่อาเซียนสามารถผลักดันให้เกิดความเข้าใจร่วมกันมากขึ้น คือ เรื่องสิทธิของประเทศในการดำเนินการเพื่อรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ แม้ว่า สิทธินั้นอาจจะกระทบต่อคู่ค้าบ้างในบางช่วงเวลา แต่ทุกฝ่ายก็ยอมรับว่าการดำเนินการเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินเป็นเป้าหมายสำคัญที่ควรได้รับการยกเว้นจากหน้าที่อื่นๆ เช่น หน้าที่ในการเปิดตลาด หรือในการต้องให้ National Treatment กับต่างชาติ โดยมีกติกากำกับดูแลการใช้มาตรการต่าง ๆ ในกรณีที่เกิดจำเป็น เพื่อไม่ให้มีการใช้เพื่อการกีดกันคู่ค้าหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามพันธกรณีของความตกลง จะเห็นได้ว่าความร่วมมือทางการเงินสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งในภาคการเงินอาเซียน ซึ่งส่วนนี้พลเมืองของอาเซียนโดยทั่วไปอาจจะไม่สามารถสัมผัสหรือเห็นชัดได้เท่ากับเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการโอนเงิน รายย่อยข้ามประเทศหรือบริการการเงินอื่น ๆ แต่ก็ถือว่าเป็นความร่วมมือที่ช่วยสร้างอำนาจต่อรองของเรากับองค์ระหว่งประเทศหรือมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ล่าสุด อาเซียนก็สามารถหาจุดยืนร่วมกันในเรื่อง การใช้เครื่องมือเพื่อบริหารเงินทุนเคลื่อนย้าย (Safeguard for Capital Flows Management) ซึ่งจะเพิ่มความคล่องตัวให้กับทางการในการบริหารเงินทุนเคลื่อนย้ายที่มีแนวโน้มผันผวนสูง รวมทั้งเพิ่มความมั่นใจให้กับสมาชิกในการทยอยเปิดบัญชีเสรีทุน* (Progressive Liberalization of Capital Accounts) เพราะจะยังคงมีอำนาจในการจัดการในยามฉุกเฉินหากจำเป็นต้องนำมาตราการเงินทุนเคลื่อนย้ายมาใช้

*การเปิดบัญชีเสรีทุน เพื่อให้ประชาชนและนักลงทุนในแต่ละประเทศสามารถไปลงทุนในประเทศอื่นในภูมิภาคได้สะดวกขึ้น